

12.2

**Més enllà de la terra:
el transcendent en l'obra de Guinovart**
13 octubre | 30 novembre 2012

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el dissabte dia 13 d'octubre a les 18.00 h.

©Josep Guinovart, VEGAP, Lleida 2012.
Sense títol IX, 1993. Gasull fotografia.

Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart

El realisme de l'art de Guinovart és indiscutible. Però la seva concepció del món real, en confluència i fins en fusió amb una visió en profunditat que escapa a la que és pròpia de la vida quotidiana, resulta turbadora moltes vegades. (...) I la manera i en el grau en què sent la natura, juntament amb la llibertat a que s'obre a experiències inesperades, donen per resultat unes obres que tenen certes connotacions que, sense ser religioses, toquen una matèria que crema. Parlar del sagrat és massa equívoc i ha passat de ser considerat nefand a usar-se abusivament, per moda o lleugeresa, banalment. Seria menys equívoc dir que obres com *L'ull del blat* i, sobretot, *Sense títol* (1993) porten l'art a un nivell profund que remou en nosaltres uns nivells també profunds, als quals no podem donar nom.

¹José Corredor-Matheos

No és estrany observar el mateix Espai Guinovart d'Agramunt com una mena de temple de l'art dedicat a la natura i al treball dels homes i les dones del camp: començant pel Mural dedicat a les quatre estacions que presideix l'espai i que representa el pas del temps a través d'un moviment circular sense principi ni fi de quatre àmbits; passant per la Cabana, l'espai central mig tancat que protegeix la memòria i la vida dels ancestres, i acabant per l'Era, espai circular obert flanquejat per miralls que amplien l'horitzó, un cercle de fang primigeni marcat per profundes incisions de signes i un munt de sagetes móbils que l'apunten amb força des de l'alçada.

En aquest espai, Guinovart aconseguí expressar el seu propi mite, donar forma a la seva mitologia, encabir el paisatge exterior d'Agramunt a l'interior d'un edifici, mentre, al mateix temps, representava el seu propi paisatge interior, el paraís perdut i sofrit de la seva infància a la llum d'una maduresa que, com ell mateix expressà, a mesura que avançava el temps, li atorgava més llum al misteri.

En tota la seva trajectòria artística, anem albirant aquesta proximitat envers un univers simbòlic. Un equilibri poètic entre el binomi acció/contemplació, entre un moviment que el conduce cap a l'exterior, cap a la problemàtica humana del seu moment històric, i un altre que el porta cap endins, cap a l'observació i la connexió d'elements que cerca més enllà del temps i dels seus límits.

Ja en els seus inicis se sent influenciat per l'art romànic, per la cultura popular, així com per un cert primitivisme i ingenuisme, que el fan desenvolupar una figuració esquemàtica en què representa unes figures frontals que esdevenen, per la seva força i contundència, icones que sobrepassen la realitat concreta. Quan, més endavant, enceta el seu camí dins l'informalisme, no esdevé un pintor purament abstracte, sinó que apostà per la inclusió d'elements de la realitat dins les seves obres, per inserir-los en el seu treball, però, tot i reivindicar la seva quotidianitat, aquests objectes es transformen en quelcom més. Tal com escriu Jaume Creus: «Incorpora coses senzilles i ens les fa veure trascendent». D'aquesta forma, esdevenen elements que s'escapen de la seva pròpia matèria.

El fet que Guinovart treballi de forma continuada amb signes concrets que anirà repetint atorga a la seva obra un fort component allegòric; podríem parlar de la creació d'un llenguatge metafòric, un vehicle d'expressió que s'endinsa en el passat remot, en els espais ignots i en la consciència del misteri que ens envolta.

Per aquest motiu, «Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart» se centra en aquest caràcter simbòlic de la seva obra a partir d'elements bastant treballats per aquest creador, com poden ser les formes circulars i ovals, les creus i el blat. El cercle, com a símbol del culte solar i de perfecció, de limitació i protecció; la roda, com a símbol de la dinàmica i el moviment; l'ou, com a símbol d'immortalitat, de germen i potència de vida, de nova vida; la creu, com a símbol omnipresent en la nostra pròpia cultura, orientació en l'espai, eix del món, representació de la relació primària entre els dos mons (l'espiritual i el terrenal), conjunció de contraris, símbol de lluita i de martiri, integració de principis actius i passius, i, finalment, el blat, com a element que inunda de vida la terra de Sió, indispensable en l'imaginari propi d'Agramunt i de Guinovart, símbol de fecunditat, creixement i prosperitat.

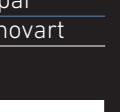
Tots ells els podríem definir com a arquetipus, concepte que desenvolupà C. G. Jung i que designa aquelles imatges amb valor simbòlic que formen part de l'inconscient col·lectiu, que habiten en el nostre interior des del principi dels temps i que continuen conformant allò que som, potser aquell racó de nosaltres que hem anat deixant enrere per una equivocada idea de progrés, però que, quan el retrobem (en aquest cas, en l'obra de Guinovart), el reconeixem de forma instintiva i inequívoca, com una veu familiar llunyana.

Silvia Muñoz d'Imbert
Historiadora i crítica d'art

¹ Guinovart. Obras del 1948 al 2002. Barcelona, Sala d'exposicions de la Fundació Caixa de Catalunya, La Pedrera, 2002, p. 19-21.

ACTIVITAT REALITZADA AMB LA COL·LABORACIÓ DE

PATROCINA

Ajuntament d'Agramunt

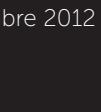
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

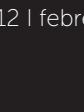
PALVI

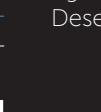
INDUSTRIES
JOVÉ-BALASCH, S.L.

CONSELL COMARCAL DE L'URGELL

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Alsina
SOLUCIONS EN ENFORQUATS

MAS BLANCH I JOVE

HORARIS

Dijous i divendres de 10 a 13h.

Dissabtes d'11 a 14 i de 17 a 19h.

Diumenge d'11 a 14h.

SERVEI EDUCATIU

L'espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per als centres educatius

INFORMACIÓ AMICS DE L'ESPAI GUINOVART I CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP

Telefon 973 39 09 04 - info@espai.guinovart.es

Amics
de
l'Espai
Guinovart

Properes exposicions

Agramunt a Guinovart (2007 - 2012)

Desembre 2012 i febrer 2013

Disseny: >amm comunicació & imatge / www.amm.cat